

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 11 0 К 021157 22 Кж 4
Бања Лука, 22.03.2022. године

Врховни суд Републике Српске, у вијећу састављеном од судија Обрена Бужанина, као предсједника вијећа, др Вељка Икановића и Весне Антонић, као чланова вијећа уз учешће записничара Софије Рибих, у кривичном предмету против осуђеног Б.Б., због кривичног дјела омогућавање уживања опојних дрога из члана 208 став 2 у вези са ставом 1 Кривичног законика Републике Српске, одлучујући о жалбама окружног јавног тужиоца у Бањој Луци и браниоца осуђеног, изјављеним против рјешења Окружног суда у Бањој Луци број 11 0 К 021157 21 Кв од 16.11.2021. године, у сједници вијећа, одржаној дана 22.03.2022. године,

Р Ј Е Ш Е Њ Е

Уважавањем жалбе окружног јавног тужиоца у Бањој Луци, преиначава се рјешење Окружног суда у Бањој Луци број 11 0 К 021157 21 Кв од 16.11.2021. године и одбија, као неоснован, захтјев осуђеног Б.Б. да се казна затвора у трајању од 1 (једне) године, изречена правоснажном пресудом Окружног суда у Бањој Луци број 11 0 К 021157 18 К од 05.04.2019. године, замјени новчаном казном.

О б р а з л о ж е њ е

Побијаним рјешењем Окружног суда у Бањој Луци број 11 0 К 021157 21 Кв од 16.11.2021. године, усвојен је захтјев осуђеног Б.Б. и казна затвора у трајању од 1 (једне) године, изречена правоснажном пресудом Окружног суда у Бањој Луци број 11 0 К 021157 18 К од 05.04.2019. године, замјењена новчаном казном у износу од 18.000,00 (осамнаестхиљада) КМ, коју је осуђени дужан платити у року од 30 (тридесет) дана по правоснажности рјешења, а у противном та казна ће се извршити.

Против наведеног рјешења жалбе су благовремено изјавили окружни јавни тужилац у Бањој Луци и бранилац осуђеног М.М., адвокат из Б.Л.

Окружни јавни тужилац рјешење побија због повреде кривичног закона, са приједлогом да се жалба уважи, побијано рјешење преиначи и захтјев осуђеног одбије као насоснован.

Бранилац осуђеног рјешење побија због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, са приједлогом да се жалба уважи, побијано рјешење преиначи и дозволи плаћање казне у ратама.

Пошто је испитао побијано рјешење у вези са жалбеним приговорима, у смислу одредбе члана 320 Закона о кривичном поступку Републике Српске (у даљем тексту: ЗКП

РС), овај суд је уважавањем жалбе окружног јавног тужиоца преиначио побијано рјешење и захтјев осуђеног одбио као неоснован.

Уставни суд Босне и Херцеговине је одлуком број АП-4177/21 од 23.02.2022. године, донесеном поводом апелације осуђеног, укинуо наведено рјешење и предмет вратио овом суду да донесе нову одлуку.

Пошто је у поновном поступку, сходно наведеној одлуци Уставног суда БиХ, испитао побијано рјешење у вези са жалбеним приговорима, у смислу одредбе члана 320 Закона о кривичном поступку Републике Српске (у даљем тексту; ЗКП РС), па је одлучио као изреци овог рјешења из следећих разлога:

Осуђени је оглашен кривим пресудом Окружног суда у Бањој Луци број 11 0 К 021157 18 К од 05.04.2019. године, због кривичног дјела омогућавање уживања опојних дрога из члана 208 став 2 у вези са ставом 1 Кривичног законика Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 64/17), која је потврђена пресудом Врховног суда Републике Српске број 11 0 К 021157 19 Кж од 10.09.2020. године, када је постала правноснажна. Закон по коме је оптуженом суђено и изречена правноснажна пресуда није прописивао могућност замјене изречене казне затвора која не прелази једну годину новчаном казном. Та могућност је створена тек 03.03.2021. године када је на снагу ступио Закон о измјенама и допунама Кривичног законика Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 15/21 од 23.02.2021. године), који је одредбом члана 46а. став 3 прописао да се изречена казна затвора која не прелази једну годину може на захтјев осуђеног замјенити новчаном казном, сходно одредби члана 50. став 2 и 3 тог закона.

Поступак замјене казне затвора је један од начина извршења казне затвора и на њега се примјењују одредбе извршног кривичног законодавства. Овдје треба напоменути да Кривични законик Републике Српске, не садржи посебне опште одредбе о извршењу кривичних санкција, као што је то садржавао ранији Кривични закон Републике Српске у Глави X, већ је то препустио извршном кривичном законодавству. Закон о извршењу кривичних и прекршајних санкција Републике Српске не уређује материју замјене казне затвора новчаном казном, већ само извршење казне затвора у облику и на начин како је то одлучено у правноснажној пресуди. Дакле, основ за извршење је правноснажна пресуда која је донесена од стране суда и она се у извршењу кривичних санкција не може ревидирати.

Што се тиче примјене блажег закона последије правноснажности пресуде, став је да није могуће применити блажи закон, осим ако је у поступку по неком ванредном правном лијеку поново дошло до главног претреса, односно ако се о тој кривично правој ствари поново мериторно одлучује. Таква ситуација може настати у случају рјешавања по захтјеву за понављање кривичног поступка или захтјеву за заштиту законитости. Овдје се о таквој ситуацији не ради. Уколико би се прихватила теза да је примјена блажег закона обавезна последије правноснажности пресуде ван наведених ситуација и у тзв. акцесорним поступцима, то се не би могло ограничити само на замјену казне затвора новчаном казном, већ би се морало протегнути и на све друге елементе као што су постојање кривичног дјела, ослобођења од казне, блажег кажњавања и висине запријеђене казне. Међутим, то је неприхватљиво јер би било потпуно супротно интенцији законодавца о примјени блажег закона прописаној одредбама о временском важењу кривичног законодавства у члану 9 Кривичног законика Републике Српске.

Како је у конкретном случају оптужени правноснажно осуђен по закону који не прописује могућност замјене казне затвора новчаном казном, то није било основа да се његов захтјев усвоји и изречена казна затвора у трајању од 1 (једне) године замјени новчаном казном. С обзиром да је првостепени суд у поступку доношења побијаног рјешења примјенио закон који се не може примјенити тиме је почињена повреда Кривичног закона из члана 312 тачка г) ЗКП РС, на што је жалбом тужиоца основано указано.

Сходно изложеном ваљало је уважавањем жалбе тужиоца првостепено рјешење преиначити и примјеном члана 337 став 3 ЗКП РС одлучити као у изреци овог рјешења.

С обзиром да је одлучено као у изреци жалба браниоца остала је беспредметна.

Записничар

Софија Рибих

Предсједник вијећа

Обрен Бужанин